No. 283 1839

BREDASCHE COURANT

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Woensdag 27 November

BUITEN GEWOON TE

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24sten November.

Bij Koninklijke ordonnantie van den 22sten dezer is de schout-bij-nacht *Lalande*, tot groot-officier van het legioen van eer bevorderd geworden. Deze benoeming wordt beschouwd als niet zonder oogmerk te zijn geschied, en strekt het gerucht te bevestigen, dat de heer *Lalande* aanstaande lente in het hoofd over het eskader van Toulon zal vervangen worden. Vele gissingen worden er omtrent de ongenade van dezen hoofdofficier gemaakt, wiens verdienste in zijne tegenwoordige betrekking algemeen erkend wordt, zoodat, zegt men, het gouvernement onderscheiden middelen heeft moeten aanwenden, om de openbare meening, met opzigt tot de eigenlijke bedoeling te misleiden. Men zal begonnen met een reserve-eskader op het papier te brengen; en het onder het bevel van den vice-admiraal *Rosamel* te plaatsen, met de bijvoeging, dat ingeval de beide eskaders vereenigd worden, het opperbevel aan den vice-admiraal *Rosamel* zou komen, voorts zou goedgevonden zijn om het eskader van den Levant te Toulon te doen overwinteren, wanneer de vloot dan in het voorjaar weder naar den Levant moest, zou het eene uitstekende uitrusting, om den heer *Rosamel* in gelegenheid te stellen, de vlootvoogd te doen opmerken.

Sommigen bemerken nog dat het gouvernement ongerust is over de terugkomst van den admiraal *Roussin* na zijne terugkomst in Frankrijk, dat hij openbaar een open blijk van goedkeuring niet dan volgens zijne instructien gehandeld had; daarom zou men hem belooft hebben, onverdeelden admiraal *Lalande* tegen te werken, dien men, wel in staat is te oordeelen, niet vreest, uit hoofde van verschil van gevoelen omtrent politiek, hetwelk de vlootvoogd en hem tegenstaat, terwijl de gezant daarom ongerust was.

— De *Moniteur* behelst heden ook nog eene promotie bij het zeewezen, zijnde de scheepskapitein *de Hell* gouverneur van Martinique, tot schout-bij-nacht bevorderd.

— De heer *Lamartine* en de generaal *Bugeaud*, die men aankondigt als de hebbelijke van de parijsche zaal, worden in het begin van december in de kamer verwacht.

— Het dagblad *le Commerce* zich niet te vreden houdende met de verklaringen van het half-officieel orgaan, heeft eene inschrijving geopend ten behoeve der overgeblevene fransche gevangenen in Siberie, en zelf zich op de lijst voor eene som van 500 fr. gesteld.

— Het legitimistisch tijdschrift *la Mode* vermeldt, dat de hertogin *van Berry* 300 fr. voor de in Frankrijk gevangte spaansche karlisten gezonden heeft.

— Het bestuur heeft bevelen gegeven, dat de kerk de la Madeleine tegen den 15den Augustus van het volgend jaar kan ingewijd worden. De arbeid is reeds vrij ver gevorderd; men is thans bezig om de binnen deuren, het orgel, het hoofd-altaar, den predikstoel en het doopvont te voltooijen. De schilder *Ziegler* heeft zijn arbeid in het halfrond boven het hoofd-altaar, voorstellende de geschiedenis der christelijke [illegible] is een hemicycle op [illegible] Tusschen beelden van Heiligen geplaatst zijn. Het in 1807 door het tegenwoordig plan begonnen tempelgebouw zal omtrent 13 millioenen fr. hebben gekost.

— Het ministerieel avondblad heeft eerst thans in haar geheel de jongste telegraphische depeche uit Madrid bekend gemaakt. Zij luidt als volgt:

» Een decreet van de koningin-regentes beveelt de ontbinding van de cortes. Men vereenigt op dit oogenblik troepen tusschen Ocaña en Aranjuez, onder de bevelen van den generaal *Bulbao*. Men heeft het garnizoen van Madrid versterkt; deze stad is volkomen rustig."

— Het decreet van de ontbinding der cortes is van den volgenden inhoud:

» Overwegende dat mijn raad van ministers mij de noodzakelijkheid heeft doen gevoelen, om ten gevolge van de groote gebeurtenissen, die het aanzien der openbare zaken geheel veranderd hebben, den nationalen wil te raadplegen; mij als koningin-regentes van het koningrijk gedurende de minderjarigheid mijner doorluchtige dochter *Isabella II*, naar dien raad gedragende, decreteer ik uit haar koninklijken naam en krachtens het prerogatief mij door art. 26 der constitutie gegeven, hetgeen volgt:

» Art. 1. Het congres der gedeputeerden is ontbonden.

» Art. 2. Overeenkomstig art. 26 der constitutie zal het derde gedeelte van den senaat vernieuwd worden.

» Art. 3. De nieuwe cortes zullen zich in de hoofdstad van de monarchy op den 18den Februarij 1840 vereenigen, overeenkomstig hetzelfde artikel van de constitutie."

Dit decreet is van den 19den, en door den president van den raad, den heer *Perez de Castro*, mede onderteekend. Den vorigen dag was het ministerie weder voltallig gemaakt, door de benoeming van de heeren *Montes de Oca* tot minister van marine en *Calderon Collantes* tot minister van binnenlandsche zaken. Dienzelfden dag hebben de ministers een uitvoerig adres aan de koningin gezigt, waarin de gebeurtenissen van de jongst verloopene jaren worden opgehaald, aan de onlangs voorgevallen gelukkige gebeurtenissen met betrekking tot de zaken van den oorlog wordt herinnerd: de cortes moesten toenmaals juist geopend worden en het was reeds toen de vrag, of zij, ten gevolge der veranderde omstandigheden, niet moesten vernieuwd worden; het gouvernement had echter de opening der cortes gewenscht; doch welhaast was het verschil gebleken tusschen de beide kamers; het gouvernement vielt de welwillendheid en den bijval van den senaat ten deel, terwijl het ten hevigste door de meerderheid der kamer van gedeputeerden werd aangevallen. In dezen stand van zaken besloot men tot eene korte schorsing, om onderwijl middelen te beramen; doch toen nam de kamer der gedeputeerden onverwacht en in het afwezen der ministers, een besluit om de belasting aan het ministerie te weigeren, hetgeen het gouvernement in de verpligting bragt, om de natie te raadplegen en dienvolgens de cortes te ontbinden.

Reeds in de officiele Madridsche Courant van den 16den werd een artikel gevonden, waarin onderscheiden beschuldigingen door de oppositie bladen in't midden gebragt, werden tegengesproken. Voornamelijk wordt daarin de aantijging afgewezen dat men aan vreemden invloed gelaat; dat de opstand te Madrid teruggekomen [illegible] van Toreno [illegible] zonder, ging naar welke men wilde luisteren; en dat eindelijk de ministers voornemens zouden zijn om de constitutie van 1837 te veranderen.

In de bijzondere berigten uit Madrid van den 16den en 17den, wordt gemeld, dat het leven van den graaf *Toreno* door den haat der gematigde partij met der daad gevaar liep. In een der klubs-koffijhuizen had men zelfs zijn hoofd op prijs gesteld. De autoriteit was volgens dit berigt zeer waakzaam, zoowel om de bijzondere veiligheid te handhaven, als om de openbare rust te handhaven. Het brigadier *Bulbao* werd spoedig in de hoofdstad verwacht. Te bejammeren was in de tegenwoordige omstandigheden de geldschaarschheid aan welke alles wat zich in de schatkist bevond, ten voor het Noordelijke bestuur; nog 20 millioenen reales waren in de laatste dagen derwaarts gezonden.

— Heden, als heden van den Zondag, geene fonds-notering.

ENGELAND.

LONDEN, den 24sten November.

Gisteren is de geheime raad op het paleis van Buckingham vergaderd geweest en heeft H. M. de Koningin de volgende verklaring afgelegd:

» Ik heb u doen bijeenroepen, ten einde u bekend te maken met

mijn besluit in eene zaak, die het welzijn van mijn volk en het geluk van mijn toekomstig leven van zeer nabij betreft.

» Het is mijn voornemen mij in den echt te vereenigen met Prins *Albert* van Saksen-Coburg en Gotha.

» Diep doordrongen van het plegtige der verbindtenis, die ik op het punt sta van aan te gaan, ben ik niet tot dit besluit gekomen zonder rijp overleg, noch zonder de innige overtuiging te gevoelen, dat het, met den zegen van den Almagtigen God, mijn huiselijk geluk zal verzekeren en tevens aan de belangen van mijn land bevorderlijk zijn zal.

» Ik heb het noodig geoordeeld, dit besluit spoedig aan uwlieden bekend te maken, ten einde gij ten volle onderrigt moogt zijn van eene zaak, die voor mij en voor mijn koningrijk van zoo veel belang is, en die, ik houde mij daarvan verzekerd, zeer aangenaam voor alle mijne liefhebbende onderdanen zal wezen."

Al de leden van den geheimen raad hebben de Koningin verzocht, dat hare verklaring publiek mogt gemaakt worden. H. M. heeft hierin toegestemd, en dien ten gevolge is zij in eene buitengewone hof-courant aan het publiek medegedeeld.

— De hertog van *Wellington*, die deze belangrijke raadsvergadering bijgewoond heeft, is gisteren te Londen teruggekomen en bevindt zich merkelijk beter. Omtrent den aard zijner ongesteldheid blijkt nader, dat zijn Lordschap zich 11 maandag, met ruw en koud weder, op de jagt te zeer vermoeid had, zonder eenige spijs te gebruiken, ten gevolge waarvan hij, te huis gekomen, bij het vuur in een slaap vallen was, uit welken hij met pijn en duizeling in het hoofd ontwaakte, zoodat hij zich te bed moest begeven. Wat men wegens de langdurige sprakeloosheid van den hertog verhaald had, is merkelijk overdreven geweest.

— Uit de verhooren der betrokkenen in de jongste gebeurtenissen in Monmouthshire is gebleken, dat tot het plan van *Frost* en zijne medestanders behoorden, de groote brug van Newport in de lucht te doen springen, het kruidmagazijn te bemagtigen, en den opstand tot Birmingham en het noorden van Engeland uit te strekken.

Een der voornaamste bellmamels der Chartisten, *Zephaniah Williams*, die niet minder dan vijfduizend oproerlingen onder zijne bevelen had, en op wiens inhechtenisneming eene belooning van honderd ponden sterling was uitgeloofd is te Cardiff in handen der policie geraakt en gevankelijk naar Newport overgebragt.

In laatstgenoemde stad is eene talrijke openbare vergadering gehouden ter bekoming van de geschiktste middelen, om de officieren en soldaten van het 45ste regiment, dat op den 4 dezer zulke gewigtige diensten gedaan heeft, van de erkentelijkheid der ingezetenen te overtuigen.

Men verhaalt dat *the Queen*, het grootste linieschip der engelsche marine, binnen kort in comissie gesteld zal worden om *the princess Charlotte* bij het eskader in de Middellandsche Zee te vervangen.

Gisteren waren de 3 pCt. gec. 90¾; Spanje 25⅛; Kort. 22; Mexico 30; Holland 2½ pCt. 52⅛; en dito 5 pCt. 97¼.

BELGIE.

BRUSSEL, den 25sten November.

De kamer der vertegenwoordigers is tegen morgen bijeengeroepen, om het rapport der centrale afdeeling over het budget der middelen en wegen uit te brengen.

Den 22sten november des morgens ten zeven ure, zijn de bewoners van Namen door den slag van eene hevige ontploffing verschrikt. Een toestel voor het vervaardigen van gas tot verlichting der stad, waaraan men bezig was te arbeiden, was door het ontvlammen van dat gas gesprongen. Het dak van het gebouw, waarin de toestel bevond, is vernield, en dat gebouw zelf beschadigd. Een werkman heeft bij dit ongeluk zoodanige brandwonden bekomen, dat zijn leven niet behouden zal kunnen worden. Eenige anderen zijn minder gevaarlijk gewond. Men schrijft dit ongeluk aan de onvoorzigtigheid der werklieden toe, terwijl zij met licht uit den gas-bewaarder arbeidden, de daaruit loopende pijpen niet goed gedicht hebben gehouden.

In tegenstelling met alles wat men sedert eenige maanden over de benoeming van den heer *Isidore Fallon*, tot voorzitter van de kamer van vertegenwoordigers, heeft gezegd, beschuldigt den minister *de Theux*, van de benoeming des heeren *de Sluysart* tot voorzitter van den senaat, op grond van diens betrekkingen tot het vrijmetselaars-genootschap, te hebben tegengewerkt, en vraagt, waarom die staatsman dan niet hetzelfde heeft gedaan ten aanzien van den heer *Fallon*, die in de vrijmetselaars-loges eenen nog hoogeren rang bekleedt, dan de heer *de Sluysart*.

— Den jaardag der poolsche revolutie op den 29sten deeze, willen de gevlugte polen en polenvrienden alhier, weder vieren even als het vorig jaar, met redevoeringen en een feestmaal, in een der zalen van het stadhuis.

— De Ardoins golden hier heden 23¼ a 23.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 26sten November.

De *Shins-Courant* behelst een besluit van den 16den November, omtrent de intrekking met 1 Januarij 1840 van het kantoor van expeditie te Huppel, provincie Gelderland, en van de Heerebaan van Winterswijk, langs Huppel op Vreden.

— Naar men vernoemt zal het personeel van het postkantoor alhier met een vierden commies vermeerderd worden, en is daartoe als zoodanige benoemd de heer *K. Langlois*, tot dus verre surnumerair in het rijk der posterijen in dit gewest.

— Van wege den minister van financien is bekend gemaakt, dat de middelprijzen der inlandsche granen, voor het geheele rijk, over het tijdvak van den 20sten October tot en met den 10den November 1839, per mud zijn geweest: tarwe *f* 10,59½, rogge *f* 6,40, boekweit *f* 5,88½, gerst *f* 5,06, haver *f* 3,17½, ongepelde spelt *f* 4,23; en dat de regten op den in- en uitvoer voor de maand December zijn gesteld: tarwe en gepelde spelt 25 c. en 30 c., rogge 15 c. en 30 c., boekweit 30 c. en vrij, gerst en [illegible] en 25 c., haver 50 c. en vrij, en ongepelde spelt 15 c. en vrij.

— In het *Weekblad van het Regt* leest men: Den 19den dezer zou de Hooge Raad uitspraak gedaan hebben op het beroep in cassatie van *D. M. van der Ven*, en daarbij de belangrijke vraag hebben beslist, of er grond tot vernietiging bestaat van een condemnatoir arrest en de voorafgegane instructie, indien in den loop dezer laatste de regter-commissaris bij zijne verhooren is gedesigneerd geweest door een beëedigd klerk. Die uitspraak is echter uitgesteld tot 3 December aanstaande, en deze terugstelling zal daarom te belangrijker zijn, omdat in dezelve terzelfder tijd behandeld de zaak van den gewezen stedelijken ambtenaar te Leyden, *Leyn*, voor wien, naar men vernoemt, op dier meer andersom ook van zelfde grond van cassatie zal worden ingeroepen.

— Van Vlaardingen meldt men van den 24sten dezer: In de afgeloopen week zijn te Vlaardingen aangekomen 22 schepen, waaronder 2 van Zwartewaal, te Maassluis 4, en te Enkhuizen 1, te zamen 27; met 310½ lasten haring. Nog slechts twee schepen van Vlaardingen ontbreken, waarvan een van Texel, binnengeloopen is, als wanneer de geheele haringvloot zal zijn teruggekeerd.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren werden verhandeld: Nat. Schuld 5 pCt. tegen zeld.; ½; dito 4½ pCt. 96⅝; ½; Kon. Nederl. Indische Leening 5 pCt. 103¾; ¾; Handelm. 103¾, 103⅝, 103½; Loten 3 pCt. 69, dito zeld. ½; Arn. 23⅝, drie achtste, ⅜; dito drie achtste, ½; Fr. [illegible] 104; Columb. 20⅝, 20.

Heden overleed alhier tot onze bittere droefheid, den Wel-Edelen Heer PETRUS CORNELIS TOBIAS VAN DER HOEVEN, in den ouderdom van 46 jaren, 10 dagen, 11 uren, 12 minuten, 12 seconden.

Breda, 22 November 1839.

Jan de Vos van Steenwijk, Gedelegeerde Burgemeester van Breda.

*** Heden overleed op het onverwachte onze geliefde DOCHTER ESTHER, in den ouderdom van 2 jaren en 3 maanden.

Breda, den 23 November 1839.

M. HOEFER.

*** Sedert den 15 November l. heeft zich uit de Gemeente *Dongen* verwijderd, een MANSPERSOON, oud 31 jaar, gekleed in zijne verstandelijke vermogens, Gezond van Kleur, gekleed: Turksche Lederen Broek, Lakensche Buis, Witte Kousen, Hooge Schoenen; die dienaangaande iets mogt weten, gelieve hiervan kennis te geven aan de Weduwe VAN DONGEN, te *Dongen*.

Bij VAN GULICK en HERMANS, Boekhandelaars te *Breda*, zal, nog in den loop van het jubeljaar 1839, worden uitgegeven een EER-MONUMENT, tot hulde aan den Apostel der *Nederlanden* den H. WILLEBRORDUS, Lithographisch in Neur bewerkt, ter Steendrukkerij van H. J. BACKER te *Dordrecht*, en behalve de afbeelding des Heiligen in *zeer medaillons*, de voornaamste trekken uit zijn leven voorstellende, Prijs *f* 2,50, vrachtvrij alom te leveren, op groot Folio velin papier, en begeleid door een fraai gedrukte verklaring. Tot primo December dezes jaars staat de Intekening bij de Uitgevers en alle voornaame Boekhandelaars in het Rijk open.

Te Breda, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.